

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Ivdicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

52 Parua delicta castiganda seu malorum initijs occurrendum est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

strarent, fune, furca, gladio, alijsque exquisitis tormentorum instrumentis in Senatu depositis: Hæc, inquit, sunt Leges Lacedæmoniorum: in hinciuuitatis salus, & administratio ponitur, quali dixisset: O Athenienses, nos multas & præclaras Leges ferimus, earumque nominibus ac titulis plurimum delectamur: at Lacedæmonij in hoc nos vincunt, quod maiorum decreta ab illis sub ac seuerè obseruantur. Vt enim opes in arca sunt positæ sine vsu hominis, si non expendantur: ita Leges æri incisæ sunt sine fructu ciuitatis, si eisdem, vt decet, non obtemperetur. Sunt quidem Leges muti Magistratus, & veluti inanimata instrumenta Reip. quæ tamen vocem & vitam habent, si ciues ad obedientiam seueritate Magistratus impellantur. Quid prodest medicina, si non applicetur? Merito omnes vno constringuntur Legum vinculo, & non solum lepores, sed etiam leones & aquilæ, seu diuites & potentes eorum vim ac seueritatem timent.

Leges non solum capiunt muscas.

SIGNVM LII.

Malorum initijs occurrendum est.

ETIAM MINIMA MALA IN CIVITATE diligentissimè obseruare, vsq; exortu, seu nascentibus remedium præsens adhibere, seu etiam parua delicta castigare.

VITA peccatorum est Styx & lacuna miferiarum, & flagitia populi sunt præcipue euerendi Imperia. Quid enim sulphur & ignem in Sodomam & Gomorrhã à celo deuocant immans vitæ turpitudò. Quid Diluuium totius

Mundi

Mundi fecit? immanis scelerum turpitude. Quid Templum, quid Ierusalem deuastauit? Certè populi turpitude. Niniue triste & fatale funus minatur Deus, sed quæ causa? ipsius ciuitatis turpitude. Sunt autem etiam minima populi peccata Rep. exterminanda. Nam rimula in naui neglecta demergit nauem: imò vt multis arenis nauis immergitur: vt bos culicum multitudine suffocatur; ita rebus minimis ac tricis neglectis, magna nonnunquam euertuntur Imperia. *Arist. 5. Polit. cap. 8.* Res parua in primis videbatur Romanis Tribunos plebis instituere; sed hæc libertas licentia facta lumen Consulium obscurasse dicitur. *Liu. lib. 1. dec. 1.*

*Maximè
facinororum
occasionis
& radices
euellere.*

Etiam parua delicta nocent.

Latentes & occultæ imperigines sæpe in leprâ totius corporis serpunt: ita malorum mica in molem conuerti potest. Grana veneni nonnunquam vitam tollunt: sic minima mala ciuitatem. Ergo malorum atomi in administranda ciuitate non sunt negligendi. Quemadmodum parui sumptus (si sæpe fiant) rei familiaris, quantumuis amplæ, fontem exhauriunt: ita Legum & Institutionum transgressiunculæ, si accumulentur, neruos concidunt ciuitatis. Et quamuis in minimis harum non apparet commutatio, serpunt tamen hæc monstra, & veluti è cauernulis suis primùm in angulos, tum in arces ciuitatis suæ flammas, suaque venena spargunt. Vt ex multis granis, magnus aceruus; ita ex multis paruis offensionibus immane facinus constituitur. *Plut. in Apophth.* Et vt parua in principio itineris digressio, sic magnus in fine error: ita minima Legis transgressio, si negligatur, fit tandem lues ciuitatis. Caueat ergo Scauola, qui virgulam Censoriam tenet, ne, vt per-

vt perditè amantes ab oculis ad alia concepta
 scelera sensim & pedetentim veniunt: ita ciues
 paruis malorum punctis & umbris in Oceanum
 profiliant flagitiorum, quorum pestifero halitu
 tota infecta ciuitas, tandem contabescat. Nauis,
 tametsi magna, paruis arenis aliquando mergi-
 tur, cur ergo ciuitas minimis malis non cōqual-
 setur, & in discrimen traheretur? Sapiēter ait
 Hippocrates: Nihil contemne: nam nihil paru-
 um est: puscula saepe in peracutum morbum, res
 parui ponderis in grande discrimen migrat.
 Non est in leuiculis scelerum occasionibus ex-
 cirpandis morandum. (Arist. 5. Pol. cap. 3.) (Oul-
 dius de Remed. Amer. lib. 1.)

*Nam mora dat vires, teneras mora persequit
 viuas,*

Et validas segetes, quod sunt herbae, sicut.

Nascitur mala, antequam radices agant, deinde
 Magistratus extirpanda sunt. Nam maxime im-
 peris & Rebusp. perniciofa est incempeffina mi-
 sericordia: (Arist. 5. Pol. cap. 8. Thucyd. lib. 3.) Imp-
 pliciorum cogitatione efficitur, vt à sceleribus
 hominum animi abhorreant: (Plato 9. de Leg.)
 aliud malum tollatur: (7. Pol. cap. 13.) futuroque
 maleficiorum inhibitiones, laetorum consolatio-
 nes fiant: (Plur. de sera Numin. vmdsila.) neuo
 improbè petulanter què agere aufit: (Demosthen.
 Asiatica Orat.) paucorum supplicio omnes re-
 qui continuò castigentur. (Iustinian. in Nouel.
 Const. 30.)

Prohibenda etiam parua delicta, ne necesse
 ne exempla obfint. Itaque felix tum Romula
 Resp. fuit, cum Iunius Brutus duos adolescentes
 filios, proditiōnis conuictos, virgis caecos, securi
 perc-

perculsit. (Liu. lib. 1. Dionys. lib. 4. Plut. in Bruto, Val. Max. lib. 5. Plin. de Viris Illust. cap. 10. Sabel. lib. 4.) Munlius Torquatus supplicio filium affecit, quod Latino in bello contra imperium pugna- set. (Liu. lib. 8. Plut. in Fabio, Val. lib. 2. Plin. de Viris Illust. cap. 28. Sabel. lib. 5. & 6. Frontinus lib. 4.)

Patavinam Præfecturam Gabio Grimano Se- renissimæ Reip. Venetæ nomine administrante, studiosi quidam hominem pannosum & fameli- cum, decem scutatis conductum, sabornârunt, vt d'ito Præfecto è templo exeunti occurreret, enna osculo manibus impresso salutaret, ac tandem fratrem appellaret. Hac salutatione & verbis ni- ill omnino commorus Grimanus, comiter tandè salutatur, & secum in Prætorium ducit: vbi intel- lecta totius rei serie, portas vr̄bis statim obser- uari iubet, & Studiosos omnes, quorum consensus ad hanc rem interuenerat, ad se vocat. Cùm illi comparuissent, sereno vultu ait, ipsorum comi- tate & diligentia sibi hodie fratrem repertum, sed ad eum egenum, & nudum, vt ad eum, vti fratre dignum sit, ornandum non paucis nummis opus habeat. Velle igitur, vt quandoquidem ipsi in fratre reperiendo non leuem adhibuerint dili- gentiam, iam quoque in eo exornando, pari vtã- tur liberalitate, ac singuli certam pecuniæ sum- mam statim dependant. Excusare illi se, depreca- ri, obsecrare denique, vt quod ioco & iuuenili sciuita commissum esset, indulgeret. At ille pretendere opus esse fratri veste & sumptu. Nec prius abeundi illis copia facta est, quàm centenos scutatos nudo illi singuli numeras- sent.

SIG.